

Govern d'Andorra

INFORMACIÓ EN RELACIÓ AMB LA MALALTIA CAUSADA PEL VIRUS DEL ZIKA PER A PERSONES QUE VULGUIN VIATJAR A LES ZONES ON HI HA CIRCULACIÓ D'AQUEST VIRUS

La malaltia

La febre per virus del Zika és una malaltia vírica transmesa per mosquits infectats, causada per aquest virus. Generalment produeix una simptomatologia lleu que apareix entre 3 i 12 dies (període d'incubació) des de la picada del mosquit infectat, i que pot incloure febre lleu, erupcions cutànies, conjuntivitis, mal de cap i dolor a les articulacions. Aquesta simptomatologia acostuma a durar entre 2 i 7 dies i en general es resol sense seqüeles. Quan els símptomes són molt lleus, poden passar desapercebuts i no diagnosticar-se, i a vegades es poden confondre amb altres malalties víriques com el dengue i el chikungunya.

Es considera que haver passat la malaltia deixa immunitat per a tota la vida.

La transmissió del virus del Zika

El virus del Zika es transmet principalment per la picada de mosquits infectats del gènere *Aedes* que actuen com a vectors i es desconeix el reservori del virus.

La infecció dels mosquits té lloc quan s'alimenten de sang d'una persona infectada pel virus, de manera que el virus es multiplica dins el mosquit i passats uns dies d'incubació dins seu, si aquest mosquit infectat pica una persona susceptible, li pot transmetre el virus i pot resultar infectada.

El virus pot estar present en diferents fluids corporals com la sang i el semen, per tant les persones infectades poden transmetre el virus a una altra persona a través de les relacions sexuals.

Tractament i vacuna

Actualment no hi ha tractament específic d'aquesta malaltia, que generalment sol ser lleu. Els afectats han de fer repòs, beure líquids i prendre analgèsics pel dolor. No hi ha cap vacuna per a aquesta malaltia, per tant la millor manera de prevenir-la consisteix a protegir-se del vector per evitar les picades.

Diagnòstic

El virus del Zika es diagnostica mitjançant la PCR (reacció en cadena de la polimerasa) i per aïllament del virus a la sang. El diagnòstic serològic és més complicat perquè es poden donar reaccions creuades amb altres *Flavivirus* (dengue, febre groga...).

Gravetat de la infecció per virus del Zika

Com ja s'ha dit, molts dels afectats pel virus podrien no desenvolupar cap símptoma de la malaltia i la majoria de les persones que es posen malaltes presenten símptomes lleus i es recuperen sense seqüeles.

No obstant això, actualment hi ha consens científic en el fet que el virus del Zika és una de les causes de microcefàlia (perímetre cranial menor al normal en néixer) i altres malformacions cerebrals i trastorns en els nadons nascuts de dones que han estat infectades amb el virus del Zika durant l'embaràs i altres afectacions neurològiques com la síndrome de Guillain-Barré (trastorn poc freqüent però molt greu que pot conduir a la paràlisi i a la mort).

Població de risc

Atès que hi ha una possible associació de la malaltia per virus del Zika amb malformacions neurològiques, sobretot microcefàlia en nadons, i amb la síndrome de Guillain-Barré, es considera les dones embarassades i les persones amb malalties immunes o cròniques com a grups especials de risc en les quals s'han d'extremar les mesures de prevenció per evitar-ne la infecció.

Mesures de prevenció i recomanacions a les persones que viatgen a zones afectades

Les principals mesures de prevenció s'encaminen a evitar el contacte amb el vector (mosquit) i reduir la possibilitat de rebre picades utilitzant els diferents mitjans físics i químics.

- Utilitzar pantalons llargs i camises de màniga llarga, mitjons i sabates tancades que cobreixin el màxim de superfície cutània.
- Utilitzar repel·lents de mosquits amb DEET, picaridina o IR₃₅₃₅ en la pell exposada i/o en la roba seguint les indicacions del fabricant. No utilitzar els repel·lents per sota de la roba. Les dones embarassades poden utilitzar repel·lents del tipus DEET en concentracions de fins al 50%.
- Utilització de mosquiteres en llits, bressols i cotxets.
- Escollir un allotjament amb aire condicionat (les finestres i les portes generalment es mantenen tancades per evitar que l'aire fred s'escapi, i els mosquits no poden entrar a les habitacions). Utilitzar aire condicionat a un nivell baix durant la nit perquè els mosquits eviten climes frescos.
- Instal·lar xarxes de malla a les finestres per evitar l'entrada de mosquits.
- Utilitzar difusors de repel·lents i cintes impregnades d'insecticides en els habitatges.
- Practicar sexe segur (utilitzant preservatius) o abstenir-se de tenir relacions sexuals durant l'estada.
- Evitar la visita a les zones empobrides i superpoblades de ciutats i pobles sense aigua potable i amb un sanejament deficient (brou de cultiu ideal dels mosquits), on el risc de ser picat és més elevat.

No es recomana que les dones embarassades i les persones amb malalties immunes o cròniques viatgin a països on es transmet la malaltia per virus del Zika.

Es recomana a les parelles sexuals de dones embarassades que retornen de les zones amb circulació activa del virus que practiquin sexe segur (amb preservatiu) o que s'abstinguin de mantenir-hi relacions sexuals durant tot l'embaràs.

Es recomana als viatgers consultar el seu metge o el servei d'atenció al viatger abans de viatjar per rebre les recomanacions específiques de les mesures de prevenció, valorar els possibles riscos i fer una valoració ajustada del risc abans d'emprendre el viatge. És important no obviar altres riscos que poden ser presents a les zones a les quals es viatja (malària, febre groga, etc.).

Les dones embarassades que hagin viatjat a zones endèmiques de transmissió del virus haurien d'informar del seu viatge en les revisions prenatales per ser avaluades adequadament.

Les persones que estant de viatge en països afectats pel virus del Zika presentin una simptomatologia compatible amb la malaltia han d'anar al servei mèdic del país per tal de ser diagnosticades i tractar-se.

Tots el viatgers que tornen de zones afectades amb sospita d'haver estat infectats pel virus del Zika després de romandre en àrees de transmissió activa del virus, si han tingut els símptomes de la malaltia fins a tres setmanes després de l'arribada, han de rebre atenció mèdica immediata i informar del seu viatge. També han d'evitar les picades de mosquit utilitzant repel·lents i altres mesures per tal de disminuir la possibilitat de transmissió del virus a altres persones.

Per tal d'evitar una possible transmissió sexual del virus del Zika, es recomana l'ús de preservatius fins a 2 mesos després del retorn d'un viatge a les zones afectades als viatgers homes que no presenten símptomes de la febre vírica del Zika, i fins a 6 mesos si presenten simptomatologia compatible amb el virus.

Tota persona que sigui donant de sang o d'esperma ha d'informar de la seva estada en una zona afectada pel virus del Zika la institució a què fa la donació. Generalment, s'aplicarà de manera preventiva una restricció de donació; cada institució pot tenir una normativa específica pel que fa al temps de restricció a aplicar.

En l'enllaç següent es troba la informació actualitzada sobre països i territoris amb transmissió activa del virus de Zika:

http://ecdc.europa.eu/en/healthtopics/zika_virus_infection/zika-outbreak/Pages/Zika-countries-with-transmission.aspx

Per a més informació:

<http://www.who.int/csr/disease/zika/en/>

http://www.paho.org/hq/index.php?option=com_topics&view=article&id=427&Itemid=41484

http://ecdc.europa.eu/en/healthtopics/zika_virus_infection/Pages/index.aspx

<http://www.cdc.gov/zika/index.html>